جام جم
روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
WWW.JAMEJAMDAILY.IR

سه‌شنبه ۱۲ آذر ۱۳۹۸ | ۶ ربیع‌الثانی ۱۴۴۱ | ۲۰ صفحه | سال بیستم - شماره ۵۵۴۰ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Tuesday - 2019 DEC 3

ریشه‌شناسی مشکلات و معضلات اقتصاد ایران در گفت‌وگو با حسین راغفر، اقتصاددان و استاد دانشگاه:

سیاست‌های صندوق بین‌المللی پول در حال اجراست

۳

۱۹

با ۲۰ بیمارستان دولتی و خصوصی تماس گرفتیم یا تخت خالی نداشتند یا پاسخ سربالا دادند

آنفلوآنزا نگیرید تخت خالی نیست

اگرهمین الان ویروس آنفلوآنزا بنشیند توی تن یکی از ماها و اگر این ویروس آنقدر قلدر و یاغی باشد که چاره‌ای جز بستری مان نماند آنچه ما در این گزارش پیگیری کرده‌ایم اتفاق خواهد افتاد. اتفاق اصلا خوشایند نیست، ترسناك است حتی، یك بیمار مبتلا به آنفلوآنزاست و درهای بسته بیمارستان ها.

شاهد ما ۲۰ بیمارستان دولتی و خصوصی است، اغلب بیمارستان‌های بزرگ و مشهور تهران و البته چند بیمارستان درچند شهر درگیر با آنفلوآنزا که به صورت تصادفی انتخابشان کردیم تا ببینیم اگر یك بیمار آلوده به ویروس همین الان نیاز به بستری داشته باشد پاسخ آنها چیست.

۱۸

بررسی راهکارهای دلجویی از مردم حادثه‌دیده در اغتشاشات اخیر

وقت همدلی است

اغتشاشات اخیر پس از گرانی بنزین، خسارات فراوانی بر جا گذاشت. از یک سو جمعی از هموطنان در این حوادث جان خود را به ناحق از دست دادند و خانواده‌هایی به سوگ عزیزانشان نشستند و از سوی دیگر آسیب‌های جدی به اموال مردمی که هیچ نقشی در این حوادث نداشتند وارد شد. در کنار اینها از آسیب و خسارتی که به اموال عمومی وارد شد نیز نمی‌توان غافل شد. اکنون که حدود دو هفته از این اغتشاشات می‌گذرد و ثبات به نقاط مختلف کشور بازگشته است دو اولویت اصلی جبران خسارت‌های آسیب دیدگان و دلجویی از افرادی است که در این اغتشاشات متحمل زیان‌های مادی و معنوی شدند یا عزیزانشان را از دست داده‌اند.

۲

گزارشی از وضعیت جسمانی سیدقاسم موسوی قهار خواننده دعای معروف سحر

۹

مناجات‌خوان قهار در بستر بیماری

بیشتر بخوانید

صدا و سیما چگونه می‌تواند با بیان مطالبات مردم شرایط اجتماعی را بهبود بخشد؟
رسانه رسانا
۶

درباره انتشار بوی نامطبوعی که روز گذشته پایتخت‌نشینان را نگران کرد
بازگشت بوی مرموز به تهران
۱

گروه‌های حساسی که واکسن آنفلوآنزا را نزده‌اند بیشتر از سایرین به این بیماری مبتلا شده‌اند
حمله به «اچ‌وان.ان‌وان»
۱۴

کافه میرداماد
گفت و گو با روحا... رستمی قهرمان وزنه‌برداری معلولان
کلمه «تو می‌توانی» معجزه می‌کند
۲۰

یادداشت

جبران خسارات از صندوق تامین خسارت‌های جانی

محمدعلی پورمختار
عضو کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس

در مورد اتفاقاتی که در روزهای اخیر در کشور رخ داد و افرادی مورد آسیب قرار گرفتند و اموالشان خسارت دید می‌توان بر اساس همین قوانینی که در حال حاضر داریم اقداماتی انجام داد. در مورد خسارت‌های جانی که به افراد وارد می‌شود چنانچه عامل خسارت‌زننده معلوم نباشد، قانون روشن و شفافی وجود دارد. در همین زمینه صندوقی در وزارت دادگستری تحت عنوان صندوق تامین خسارت‌های جانی پیش‌بینی شده است که اگر دیه‌ای به کسی تعلق بگیرد از محل آن صندوق تامین می‌شود. اما در مورد خسارت‌های مالی از عمومات کلی قوانین به‌خصوص مسؤولیت دولت‌ها و حاکمیت‌ها در حفاظت از اموال شهروندان و همچنین حرمت اموال خصوصی و نیز بحث امنیت و ضرورت برقراری آن از سوی دولت اینگونه استنباط می‌شود که در چنین مواقعی، بعد از اینکه محرز شد خسارات از سوی اشخاص ثالثی وارد شده است می‌توان مستند به همین عمومات قوانین نسبت به پرداخت خسارات وارد شده اقدام کرد. از این روست که می‌بینیم بخش‌های حقوقی اعم از دولتی و غیر دولتی مثل بانک‌ها از محل بودجه‌هایشان خسارات را تامین و پرداخت می‌کنند و ایرادی از این جهت بر آنها از نظر هزینه‌کرد بودجه، وارد نیست.

البته در حوزه تامین مالی خسارات اشخاص، مشابه خسارات به دولت در نظر گرفته می‌شود و جزو مسؤولیت‌های ذاتی دولت‌هاست که این خسارت‌ها را جبران کنند.

از این رو گمان می‌کنم که قوانین فعلی برای این موضوع کفایت می‌کند و نیازی به وضع قوانین جدید برای جبران خسارت‌های وارد شده به مردم نیست و می‌توان بر اساس همین قانون فعلی عمل کرد.

با این حال باید به این نکته اذعان کرد که قانون صریحی برای این موضوع نداریم. البته برای حوادث غیر مترقبه و سوانح طبیعی، قوانین شفاف و صریحی وجود دارد ولی در خصوص مسائل امنیتی اینچنینی، پیش‌بینی مشخصی صورت نگرفته و می‌توان چنین مواردی را در قالب حوادث غیر مترقبه در نظر گرفت.

دیدگاه

فراصندوقی برای ستارگان دانش‌بنیان

دکتر محمدجواد ایروانی
عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام

اقتصاد دانش‌بنیان، به صورت همزمان دو پنجره فرصت برای کشور باز می‌کند. از یك سو پنجره جمعیتی با داشتن جمعیت جوان تحصیلکرده و از سویی دیگر فرصت اقتصادی بر اساس رشد علمی و فناوری کشور. امروز زمان آن است که اقتصاد کشور با تلاقی این دو فرصت طلایی رشدی بی‌نظیر را شاهد باشد.

اقتصاد دانش‌بنیان مزایای بسیاری برای کشور دارد که مهم‌ترین آنها رونق تولید و اشتغال نیروهای دانشی جامعه است که مزیت‌های جدیدی برای کشور فراهم می‌کند و از آنجا که جمع کثیری از جوانان کشور را به کار می‌گیرد، تجلی عینی مردمی شدن اقتصاد و توزیع عادلانه فرصت‌ها و امکانات است.

۲۷ برابر شدن تعداد دانشجویان (از ۱۷۵ هزار نفر به ۴/۸ میلیون نفر) و ۲۶ برابر شدن تعداد اعضای هیأت علمی (از ۳۰۰۰ نفر به ۸۰ هزار نفر) و اشتغال به تحصیل هزاران دانشجوی دکترای تخصصی نشان از سرمایه‌گذاری سنگین نظام اسلامی در حوزه منابع انسانی است. پیشرفت علمی کشور و کسب رتبه ۱۶ در میان کشورهای جهان و سرآمدی در علوم پیشرفته‌ای چون نانو، هسته‌ای، سلول‌های بنیادین و... هر دو نشان‌دهنده فرصتی راهبردی برای پیشرفت هستند. هر کشوری که در چنین شرایطی قرار داشته باشد، در سکوی پرتاب اقتصادی است.

با این حال، خلأ نهادهای مالی که بتواند به صورت جسورانه مخاطرات احتمالی در این مسیر را پوشش داده و حمایت لازم را از جریان نوین علمی که خلق ثروت واقعی را تضمین می‌کند، بکند یك مانع جدی است. اندازه اقتصاد ایران و سرمایه‌های انسانی و علمی فراوانی که در کشور وجود دارد، ایجاب می‌کند، حرکت نوآورانه و حمایتی نهادها به کثرت در کشور وجود داشته باشد. نهادهای عمومی غیردولتی و به‌ویژه نهادهای انقلاب اسلامی باید در چنین عرصه‌هایی حضور داشته باشند که بخش خصوصی توان و تمایل لازم را برای ورود به این حوزه‌ها ندارد.

در همین راستا، یك صندوق مادر برای حمایت از حرکت علمی جوانان کشور به همت نهادها و همکاری سایر مجموعه‌ها شکل گرفته که می‌تواند نوید بخش حرکتی نو در عرصه اقتصاد دانش‌بنیان در کشور باشد. هرچند نهادها سهم اندکی در اقتصاد کشور دارند ولی با ابتکار عملی که دارند پیشرو و الگوساز هستند و مسیر را برای حرکت فعالان اقتصادی هموار می‌سازند. بذر نهادسازی برای تأمین مالی دانش‌بنیانی که در سال ۱۳۸۸ توسط رهبر معظم انقلاب کاشته شد، امروز تبدیل به نهالی شده است که نیازمند توجه است.

امروز دو نوع توجه اولویت دارد: اول توجه مالی و تأمین مالی حرکت‌های دانش‌بنیان با سازوکارهای جسورانه یا Venture Capital Funds. دوم توجه مقرراتی و تأمین زیست‌بوم مناسب برای بالندگی این نهال نورس نظیر استاندارد حسابداری ویژه و تسهیل در نظام ثبت دانش‌بنیان‌ها.

تکثیر صندوق‌های تخصصی جسورانه در رشته‌های مختلف و شناسایی زمینه‌های نوین حرکتی که اقتصاد کشور را وارد عرصه جدیدی از شکوفایی کند، ضرورت امروز کشور است.

جوانان غیور کشور که با ایمان انقلابی توانستند با وجود همه محدودیت‌ها دفاع مقدس را به گوهر درخشان تاریخ کشور تبدیل کنند، این توانایی را دارند که در کارزار اقتصادی دشمن و با استفاده از فرصت تحریم‌ها، کشور را از تنگناهای تاریخی رکود و تورم و بیکاری عبور دهند و لازمه این کار حمایت از این حرکت است. صندوق‌های جسورانه، نوعی سازوکارهای تأمین مالی هستند که مخاطرات را هوشمندانه پوشش داده و با تسهیم مخاطره بین بازیگران مختلف، هزینه شکست را تحمل‌پذیر می‌سازند. جوانانی که ایده‌های مبتکرانه دارند نیازمند آن هستند که در مسیر حرکتی خود پشتیبانان توانمندی داشته باشند تا دغدغه‌های جانبی مانعی بر سر راه اندیشه‌ورزی آنها نباشد.

فرصت عظیم تعداد بالای جوانان تحصیلکرده کشور، توفیقات علمی، اندازه اقتصاد کشور و بازارهای منطقه و نیازهای متنوع همه بیانگر آن است که نیاز است در ذیل صندوق مادر، صندوق‌های تخصصی متعددی شکل بگیرد و بخشی از منابع کشور در این مسیر هدایت شوند.

تأسیس فراصندوق ستارگان توسط ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)، دانشگاه آزاد و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و سایر نهادها با اهرمی کردن منابع آن و ساماندهی تکمیل چرخه تجاری‌سازی ایده‌ها، می‌تواند نظیر صندوق توسعه ملی نقطه عطفی در اقتصاد ایران برای میهن عزیز ما باشد.

اکنون زمان آن است که این حرکت ارزشمند تکثیر شود تا جوانان که سرمایه بی‌بدیل کشور هستند با شوق و انگیزه وارد میدان کسب و کار شوند. توسعه اقتصاد دانش‌بنیان علاوه بر تأمین آینده اقتصادی کشور و کمك به بی‌اثر ساختن تحریم‌ها به افزایش کیفیت و کاهش قیمت تمام‌شده منجر خواهد شد و از این طریق بهره‌وری را افزایش خواهد داد که به نوبه خود قدرت رقابت‌پذیری اقتصاد کشور بیشتر شده و علاوه بر تأمین نیازهای داخلی، با افزایش قدرت صادراتی، تراز تجاری کشور را بهبود می‌دهد. خلاصه این که از هر منظری به اقتصاد دانش‌بنیان نگاه شود یك الزام راهبردی برای کشور است و کم توجهی به آن آسیب‌های جبران‌ناپذیری پدید خواهد آورد و تأسیس صندوق مادر دانش‌بنیانی یك حرکت لازم در این مسیر است اما کافی نیست و وقت آن است همه نقش خود را در این زمینه به وجه احسن ایفا کنند تا کشور از ثمرات آن بهره‌مند شود.

بازگشت بوی مرموز به تهران

محمدحسین خودکار
جامعه

عصر دیروز که خیلی‌ها نگران آلودگی هوا و انتشار ویروس آنفلوآنزا بودند، نگرانی دیگری ذهن شهروندان را به خود درگیر کرد؛ نگرانی از بوی نامطبوع که دوباره به تهران برگشت و باعث شد شهروندان زیادی در تماس با شهرداری از این شرایط گلایه کنند. درست مانند اواسط دی سال گذشته که بوی نامطبوعی در تهران پیچید و هنوز هم بعد از گذشت حدود یک سال منشا آن به درستی مشخص نشده است.

به گزارش جام جم، دیروز مناطق مختلفی از تهران درگیر بویی نامطبوع بود، اما این بو در محله‌های فردوسی، شمس‌آباد، انقلاب، امام حسین (ع) و آزادی بیشتر از دیگر نقاط پایتخت استشمام شد. مساله‌ای که شینا انصاری، مدیرکل محیط‌زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران را به توضیح درباره بوی نامطبوع منتشرشده وادار کرد. اما توضیحات او مانند سال گذشته فقط به این وعده محدود شد که مسوولان در حال بررسی علل انتشار بوی نامطبوع هستند. در واقع، انصاری صرفا به گفتن این نکته اکتفا کرد که گروه‌هایی در شهرداری تهران ماموریت یافته‌اند این مساله را پیگیری کنند.

جلال ملکی، سخنگوی سازمان آتش‌نشانی شهرداری تهران، دیگر مسؤولی بود که روز گذشته درباره بوی نامطبوع منتشرشده در تهران اظهار نظر کرد. او در این باره به تماس‌های برخی شهروندان با سامانه ۱۲۵ آتش‌نشانی درباره گزارش بوی نامطبوع در مناطق گوناگونی از شهر اشاره کرد و گفت: با اعزام تیم‌های آتش‌نشانی و پس از انجام بررسی‌های لازم، همکاران ما اعلام کردند که در برخی مناطق بویی کم‌حجم و نامتعارف استشمام می‌شود، اما منشا این بو مشخص نیست.

بنابراین از اظهارات دیروز سخنگوی سازمان آتش‌نشانی نیز چیزی درباره علت انتشار بوی نامطبوع عاید پایتخت‌نشینان نشد. در این میان اما، تنها کسی که صحبت‌هایی شفاف درباره ریشه‌های این بو بیان کرد، مدیرکل دفتر مخاطرات سازمان زمین‌شناسی بود که در جلسه عصر دیروز کارگروه کاهش آلودگی هوای استان تهران گفت: بی‌تردید علت بوی بد تهران وزش باد جنوبی است که معمولا با رطوبت همراه می‌شود. به همین دلیل، هر زمان که جهت باد به سمت جنوب تغییر کند، این بوی نامطبوع به مشام خواهد رسید.

خطر زلزله

ماجرای انتشار بوی نامطبوع در تهران سال گذشته دوازدهم دی ماه اتفاق افتاد. آن روز حدود ساعت ۱۶ شهروندان در خیابان انقلاب متوجه انتشار بوی نامطبوع شدند. آن زمان نیز چون تمام دستگاه‌ها از زیر بار این اتفاق شانه خالی می‌کردند بدرستی علت آن مشخص نشد.

ضد و نقیض گویی‌های برخی مدیران حتی سبب شد که شایعات زیادی ایجاد شود، از خطر زلزله بگیرید تا فوران آتشفشان دماوند.

مهدی زارع، مدیر پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی سال گذشته درباره ارتباط بوی نامطبوع منتشرشده در سطح شهر تهران با زلزله و آتشفشان خفته دماوند گفت: ارتباطی بین این دو عامل نمی‌بیند و به نظرش دلیل انتشار این بو بیشتر به یک اشکال محیطی در سطح شهر برمی‌گردد. او تاکید کرد که تکذیب نهادها و دستگاه‌های مختلف شاید بیشتر به خاطر مسؤولیتی است که برعهده داشته و در انجامش ناموفق بوده‌اند و اینکه اگر هر دستگاه مسؤولیت این اتفاق را بپذیرد، باید پای جنبه حقوقی و قانونی‌اش هم بایستد. سال گذشته محیط زیست استان تهران ادعا کرد قوی‌ترین احتمال از نظر آنها ماده «مرکاپتان» است. رئیس وقت محیط زیست تهران در این باره گفته بود با این که شرکت گاز این موضوع را تکذیب کرد اما این گمانه زنی وجود دارد که این بو مربوط به ماده مرکاپتان باشد و به صورت سهوی توسط خود شرکت گاز یا یکی از پیمانکارهایش در فضا منتشر شده باشد. آن زمان انوشیروان محسنی بندپی، استاندار تهران نیز گفته بود، منبع بوی نامطبوع تهران احتمالا ریختن مرکاپتان به صورت عمد یا سهو در مکانی بوده است.

بوی خطر

امروزه بو به عنوان یکی از آلودگی‌های جدید زیست محیطی مطرح است. هنگام مواجهه با بحث آلودگی بو یکی از چالش‌ها تشخیص «ترکیبات گازها و مواد شیمیایی» تشکیل دهنده بوهای منتشره است. بحث «تشخیص» یکی از موارد مهم و اساسی در این بخش است چون با استناد به نتایج این تشخیص می‌توان انتشار ترکیبات مولد بو در محیط زیست را به اثبات رساند.

بنا بر این باید به مدیران شهری یادآور شد که انتشار بوی نامطبوع را در کلانشهری مانند تهران جدی بگیرند و منشأ آن را شناسایی کنند، زیرا بی‌توجهی به چنین مسائلی بی‌توجهی به سلامت و بهداشت جامعه است.

نکته‌ای که علیرضا سرحدی، کارشناس مسائل شهری نیز دیروز در گفت‌وگو با ما روی آن صحه گذاشت و تاکید کرد بی‌توجهی به نگرانی‌های گوناگون شهروندان تهرانی اتفاق تازه‌ای نیست و این مساله بارها از سوی مدیران شهری و دیگر مسؤولان اجرایی دیده شده است.

او در تایید این صحبت خود، گفته‌های ضدونقیض مسؤولان دستگاه‌های گوناگون درباره منشا بوی نامطبوع تهران در سال گذشته را مثال زد و گفت: با این که حدود یک سال پیش بوی نامطبوع تهران باعث ایجاد نگرانی وسیع در میان شهروندان شد، اما هیچ‌گاه مسؤولان پاسخ درستی به این نگرانی ندادند و منشا اصلی این بو را مشخص نکردند.

گشت‌وگذار در شهر

آگهی مزایده املاک
بانک صادرات استان آذربایجان شرقی
فروش املاک مدیریت شعب استان آذربایجان‌شرقی بانک صادرات ایران،
مزایده شماره ۹۸/۸ (نوبت دوم)
شرح در صفحه ۱۲

ضمیمه رایگان امروز
نیازمندی استان‌های قم و اصفهان
جام جم